

ሊቀጥል ይገባል በማለት የቀረቡት ክርክር ከቅን ልቦና ውጪ ከመሆኑም በላይ ለአንድ ዕዳ ሁለት ጊዜ ክፍያ እንዲፈጸምላቸውና አላግባብ እንዲበለጸጉ የሚያደርግ ነው።

ፍ/ቤቱም ቢሆን ግራ ቀኙ የቀረቡት ለእርቅ ስምምነት ለሕግ ወይም ለሞራል ተቃራኒ መሆን አለመሆኑን መርምሮ ካልሆነ እርቁን በመመዘገብ አፈፃፀሙን ማቋረጥ ሲገባው በውሳኔው መሠረት ቤቱን ተጠራዎች እንዲረከቡ ትዕዛዝ መስጠቱ የእርቅ ስምምነት ጉዳይን ስለመጨረስ የሚደነግጉትን የሥነ ስርዓት ድንጋጌዎች ያላገናዘበ ሆኖ አግኝተነዋል።

341

ው ሣ ኔ

1. የፌ/መ/ደረጃ በመ/ቁ 05393 ኅዳር 7 ቀን 1998 ዓ.ም. የሠጠው ትዕዛዝ እና የፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 43087 በታህሳሥ 11 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጡት ትዕዛዞች ተሸረዋል።
2. ግራ ቀኙ ነሐሴ 13 ቀን 1996 ዓ.ም. ያደረጉት ስምምነት ሕግና ሞራልን የማይቃረን በመሆኑ በእርቁ በፍ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ 277 የተመዘገበ በመሆኑ የተጀመረው አፈፃፀም ተቋርጦ በዕርቁ መሠረት እንዲፈጸም ታሟቀዋል።
3. ወጪና ኪሣራ ግራ ቀኙ ይቻቻሉ።
የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ነ/ዓ

342

የሰ/መ/ቁ. 25912

ሚያዝያ 2 ቀን 2000 ዓ.ም

ዳኞች:- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ሒሩት መለሰ

መድኅን ኪሮስ

ዓለ. መሐመድ

ሁልጣን አባተማም

አመልካች:- የአቶ ብሩ ቆርቾ ወራሽ ብርቅነሽ ብሩ ቀረቡ

ተጠሪ:- አቶ ክፍሌ ሐብደታ ቀረቡ

መዝገቡ የተቀጠረው ለምርመራ ነበር። መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል።

ፍ ር ድ

መዝገቡ የቀረበው አመልካች የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 00808 ጳጉሜ 4 ቀን 1995 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔና የከፍተኛው ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 26283 ሰኔ 10 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠው ትዕዛዝ መሰረታዊ ስህተት ያለበት ስለሆነ በሰበር ይታረምልኝ በማለት

ስላሙለከተ ነው። የክርክሩ መነሻ ተጠሪው አመልካች በአዲስ አበባ ከተማ በወረዳ 25 ቀበሌ 01 ቁጥር 292 የሆነውን ቤት ብር 4500 /አራት ሺ አምስት መቶ ብር/ የሸጡልኝ ስለሆነ ቤቱን እንዲያስረክቡ ይወሰንልኝ በማለት ጠይቀዋል።

አመልካች በበኩላቸው ጉዳዩ ግንቦት 27 ቀን 1992 ዓ.ም ባደረጉት ዕርቅና ግልግል ያለቀ ስለሆነ ቤቱን ያስረክቡኝ የሚለው ክስ ተገቢነት የለውም በማለት ተከራክረዋል።

ፍርድ ቤቱ አመልካች ግንቦት 27 ቀን 1992 ዓ.ም በተስማሙት መሠረት የተቀበሉትን የቤቱን ዋጋ ብር 760 /ሰባት መቶ ስልሣ ብር/ እና የገደብ መቀጫ ብር 2000 /ሁለት ሺ ብር/ ለተጠሪ አሟልተው ያልከፈሉ ስለሆነ በቤት ሽያጭ ውሉ መሰረት ቤቱን እንዲያስረክቡ በማለት ወስኗል። የከፍተኛው ፍርድ ቤትም በፍርድ ማረፊያ ማረፊያ ማረፊያ ማረፊያ ማረፊያ 343 ላይ ግንቦት 27 ቀን 1992 ዓ.ም ያደረገውን ስምምነት ወደ ጎን በመተው የተወሰነ ስለሆነ መሰረታዊ የህግ ስህተት አለበት በማለት የተከራከሩ ሲሆን ተጠሪው በበኩል አመልካቹ በዕርቁ ውል መሰረት ያልፈፀመ ስለሆነ ፍርድ ቤቱ የሰጠው ውሣኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት የለበትም በማለት ተከራክሯል።

ከሥር የክርክሩ አመጣጥና በሰበር የተደረገው ክርክር ከላይ የተገለፀው ሲሆን እኛም መዝገቡን መርምረናል። መዝገቡን እንደመረመርነው አመልካችና ተጠሪው ግንቦት 27 ቀን 1992 ዓ.ም የግልግል ውል ያደረጉ መሆኑ አልተካደም። አመልካችና ተጠሪ ያደረጉት የግልግል ስምምነት አመልካች ከተጠሪው የተቀበለውን ብር 760 /ሰባት መቶ ስልሣ ብር/ እና የቤት ሽያጭ ውሉ በመቅረቱ መቀጫ ብር 2000 /ሁለት ሺ ብር/ ሲከፍል ተጠሪው ደግሞ አመልካች ቤቱን ያስረክቡኝ የሚለውን ክስ ለመተው የተስማሙ መሆኑ የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ውሣኔ ያሳያል።

ይህ በአመልካችና በተጠሪው መካከል የተደረገው የግልግል ስምምነት በመጀመሪያ የተደረገውን የቤት ሽያጭ ውል የማስቀረት ውጤት እንደሚኖረው

በፍታብሔር ሕግ ቁጥር 3308 ንዑስ አንቀጽ 1 ይደነግጋል። ይህም በመሆኑ ተጠሪው እና አመልካች ግንቦት 27 ቀን 1992 ዓ.ም ያደረጉት የግልግል ስምምነት በፍታብሔር ሕግ ቁጥር 3312 ድንጋጌዎች መሠረት እንደመጨረሻ ፍርድ የሚቆጠር በመሆኑ ይኸው በግልግል ውላቸው ላይ የተስማሙበት ጉዳይ ማለትም አመልካች በስምምነታቸው መሠረት ብር 2760 / ሁለት ሺ ሰባት መቶ ስልሣ ብር/ እንዲከፍል ከሚጠይቁ በስተቀር ቤቱን ሸጧልኝልና ያስረክቡኝ በማለት በግልግል ውል ቀሪ የሆነውን ጉዳይ የማንቀሳቀስ እና የመጠየቅ መብት የላቸውም። ስለሆነም የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት አመልካች በቤት ሽያጭ ውሉ መሰረት ቤቱን ለተጠሪው እንዲያስረክቡ በማለት የሰጠው ውሣኔ ከላይ የተገለፁትን የሕግ ድንጋጌዎች ያላገናዘበና መሰረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ነው በማለት ፍርድ ሰጥተናል።

- ው... 344
1. የፌዴራል የመጀመሪያ ደ... 344 ቤት በመዝገብ ቁጥር 00808 ጳግሜ 4 ቀን 1995 ዓ.ም የሰጠው ውሣኔ ተሸሯል። ይፃፍ።
 2. የፌዴራል የከፍተኛ ፍርድ ቤት በመዝገብ ቁጥር 26283 ሰኔ 10 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠው ትእዛዝ ተሸሯል ይፃፍ።
 3. በዚህ ፍርድ ቤት ያወጡትን ወጭና ኪሣራ ግራ ቀኝ ለየራሳቸው ይቻሉ ብለናል።

ይህ ፍርድ ሚያዝያ 2 ቀን 2000 ዓ.ም በሙሉ ድምጽ ተሰጠ።
የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ቤ/ኃ